

Адыгэ Республикэм и Правительствэ игъэзет

Гумэкъыгъоу къытфыкъокъыгъагъэм иктэуххэм ядэгъэзыжын хэлэжьагъэхэм зерафразэр Къумпыл Мурат къыгуагъ

**Псыр къызыдэкыим къыздихыгъэгъэ гумэкъыгъохэм
ядэгъэзыжын епхыгъэ юфшэнэри Адыгейим ыклем
щыфэкло. Адыгэ Республикэм и Правительствэ зычэйт унэм
щыкъогъэ зэйукэм Къумпыл Мурат къызэрэщиуагъэмкэ,
«чрезвычайнэ ситуациекэ» заджэхэрэг режимир мы охътэ
благъэхэм республикэм щытырахыжыщ.**

Хабзэм икъулыкъухэр зэдэгъэштэ-
ныгъэ ахэлээр гумэкъыгъом къыздихы-
тэе тхамыкагъохэм ядэгъэзыжын
чанэу хэлэжьагъэх. Анахьэу хэушхя-
фыкъыгъэу Къумпыл Мурат рэзэнгъэ
хэлэхэу къыхигъэшгъэхэр республи-
кэм щыпсэурэ цыфхэу псыр зыкъохъэ
шъольырым щыпсэухэрэм язэхэшы-
кыныгъэрэ язэдээжынгъэрэ ары.

Шыгу къэдгээкъыжын: жьоныгъуакэм
и 26-м Кошхъэблэ, Джэджэ, Красно-
гвардейске ыкчи Шэуджэн районхэм
псыр къызэракэуагъэм къыхэкэу «чрез-
вычайнэ ситуациекэ» заджэхэрэг
режимир ащаагъэуцугъагъ.

гумэкъыгъор къызщыхъугъэ чылпээм
Къумпыл Мурат нэсигъагъ. Ошэ-дэмэй-
шьгээ зыхэх тхамыкагъом иктэуххэм
ядэгъэзыжынкэ юфхъабзэу зэшүахы-
хэрэг ехж ышхъэкэ аш зеригъэлэ-
гүгъэх.

Мы лъэхъаным федеральнэ ахъщэ
Іэпилэгъу цыфхэм аратынэм пае тхиль-
хэр агъэхъазырых. Псыр зыкъохъэ
шъольырым къыхиубытэххэрэм республи-
кэ бюджетым къыхагъэкъыныш сомэ
миллиони 9,8-рэ апэуагъэхъашт. Мы
охътэ благъэхэм сомэ мини 10 зы-
рыз аратын эссэдэр рассадэр къащэфынэм
ыкчи яхатэхэр зыпкэ рагъэуцожын-

хэм апае. Адыгэ Республикэм мэкъу-
мэшынкэ иминистрэу Юрий Петровым
къызэриуагъэмкэ, чыопсым изытет
джири амал дэгъу къеты хэтэрыкхэр
иктэрыкхэр хэлхъажыгъэнхэмкэ.

Къызэраторырэмкэ, гумэкъыгъом иль-
хъан республикэм ит унэ 908-мэ зэ-
рар ахыгъ, ахэм нэбгырэ 2018-рэ ашгэ-
сэу. Зэхэубытагъэу къэплон хъумэ, сомэ
миллион 290-м ехъу зэрарэу ахыгъэр.

Адыгэ Республикэм и Лышхъэхэрэ
ишъэрхъэхэрэ пэлээр гъэнэфагъэкэ зы-
гъэцакээрэм зэйукэм пшьэрэлтээ къащы-
фишигъэ псыхъо нэпкхэр аукъэбзынхэу,
дамбэхэр агъэптиххэр, мэкумэш куль-
турэхэр иктэрыкхэр хэлхъажынхэм
пае агариехэм іэпилэгъу аратынэу,
ом изытет пшьорыгъэшъэу къэзиты-
рэ къулыкъухэм, МЧС-м ыкчи нэмэгдэх
къулыкъухэм язэдэлжээнгъэ агъэлэ-
шынэу. Мынг дэжым Къумпыл Мурат
анахьэу ынаэ зытиригъэтигъэр
ошэ-дэмшыагъэ зыхэх тхамыкагъо
къэхъун ылъэкинэу къызагъэнафкэ,

цыфхэм игъом ыкчи къэбар шыпкъэр
альгээлэсныр ары.

«Зэхэубытагъэу къэплон хъумэ, къыт-
фыкъокъыгъэ гумэкъыгъом иктэуххэр дэ-
гъэзыжыгъэнхэмкэ юфхъабзэхэр
псынкэу ыкчи зэришикагъэм тетэу
зэшүотхыгъэх. Республикэм ыкчи му-
ниципалитетхэм якъулыкъухэм, джащ
фэдэу чылпээ зэжку ифэгъэ цыфхэм
афэльэкъыщтыр зэкэ ашлагъ, алэ зэкэ-
дэгъэх гумэкъыгъоу къафыкъокыгъэм
епхыгъэ юфхъохэр зэшүахыгъэх. Ау
непкэл мэхъанэ зилэр юфхъ дгъецэка-
гъэм тэрээзү къыхэфагъэхэри, щыкагъэу
тфхъуцэхэри къыхэдгээшнхэмш, ахэм-
кэ зэфэхъысэхъэхэр тшынхэр ары.
Ошэ-дэмшыагъэ зыхэх гумэкъыгъохэр
къэмыхъунхэмкэ ыкчи аш фэдэ чылпээ
зэжку цыфхэр зышифхэрэ лъэхъа-
нным тызэрэзеклон фээ лъэнэхъохэм
нэфэгъэ икъу ахэтлхъан фээ, — къы-
луагъ Къумпыл Мурат.

**Адыгэ Республикэм и Лышхъэхэрэ
пресс-къулыкъу**

◆ МЭКЬУОГЬУМ и 6-р — ПУШКИНЫМ и МАФ

Лъэпкъыбэм зэдьрий

**A. С. Пушкин 1799-рэ ильясым мэкъу-
огъум и 6-м къэхъугъ. Ильэс 38-рэ къыгъэ-
шыагъэр, ау иллитературнэ творчествэ, чы-
гээ лъэпсийоу, пытэ, гъэшигъоны, цыфишиш
пчыагъэ эмызэшыжхэу итхыгъэхэм яджэх.
Яклас усаклоу цыклюу ини зэфэдэу, джарэу
бзашоу, губзыгъ.**

Үүлжылокэ урамэу ар
зытетым усаклом ыцэ-
кэ (Пушкиним иурамкэ) еджа-
гъэх.

1999-рэ ильясым, усаклом
ыныбжь ильэс 200 зыхыху-
ре мэфэкъымкэ, мы унэм
ылашхъэ А. С. Пушкиним
иджээр блюст щагъэуцугъ. Ильэс
кээс усаклом итвorchествэ зи-
лъэпээ цыфхэр — студентхэр,
шынэгъэлэж-кэлэгъаджэхэр,
гъэсэгэ-еджагъэхэр, Пушкиним
итвorchествэкэ гъэзагъэу юф
зышээрэ литературоведхэр мы
чылпээм къыщызэлокхэх. Къя-
джэх иусэхэм, гупшысэ щэ-
риохэр ахэмкэ къыралотыкх,
шум ильагъо зэрэхэмкоклэ-
штыр клагъэтхъэу къэгъэгъэ
лэрам дахэхэр ягуалэу кэ-
ральхъэх.

Мэкъуогъум и 6-р Пушки-
ним и Мафэ тыйдэки — Уры-
сыешхоми, тиреспублики,
нэмэгдэх чылпэхэми ашыгъэх-
унэфыкы.

Хэта зымышэхэрэ «Сказка
о рыбаке и рыбке», «Сказка
о золотом петушке», иусэ
щэрио ўшхэр, ипоэмэхэр,
Кавказым фэлжэхыгъэх
хэр, иусэ-романэу «Евгений
Онегин» ээ еджагъэм ныбжы-
рэу ыгу къинагъэх.

А. С. Пушкин ыкъызыхъу-
гъэр ильэс 218-рэ мэхъу.
Игээ-
къотыгъэу, ильэс къэс, Пушки-
ним и Мафэ тыйдэки — Уры-
сыешхоми, тиреспублики,
нэмэгдэх чылпэхэми ашыгъэх-
унэфыкы.

1900-рэ ильясым Мыекъуа-
пэ Пушкиним и Унэ щагъэу-
цугъагъ. Ар непэ Адыгэ Рес-
публикэм и Лъэпкъ театрэ зы-
чэтыр ары. Усэклишор ыкъы-
зыхъуцугъэр ильэс 100 зэрэху-
рэм ехүулэу ыкъызэуахыгъагъ.

Урысыем щыгъэунэфыкы. Мы
мафэм, мэкъуогъум и 6-м, 1799-
рэ ильясым Москва къыщы-
хъугъ усаклоу, тхаклоу, драма-
тургээр Александр Сергеевич
Пушкин. Къэралыгъо мэхъанэ
мы мафэм илэ зыхыгъэр 1997-
рэ ильясым ары. УФ-м и Прези-
дент и Унашьокэ «О 200-
летии со дня рождения А. С.
Пушкина и установления Пуш-
кинского дня России» заштат-
ьэм ыкчи 2011-м — Урысыем
и Президент мы Указыр ильэс
кээс агъэмэфкэу шыгъэнэм
зыкъэтхагъэм къыщегъэжьагъ.

**Мэкъуогъум и
6-р — урысыб-
зэм и Маф**

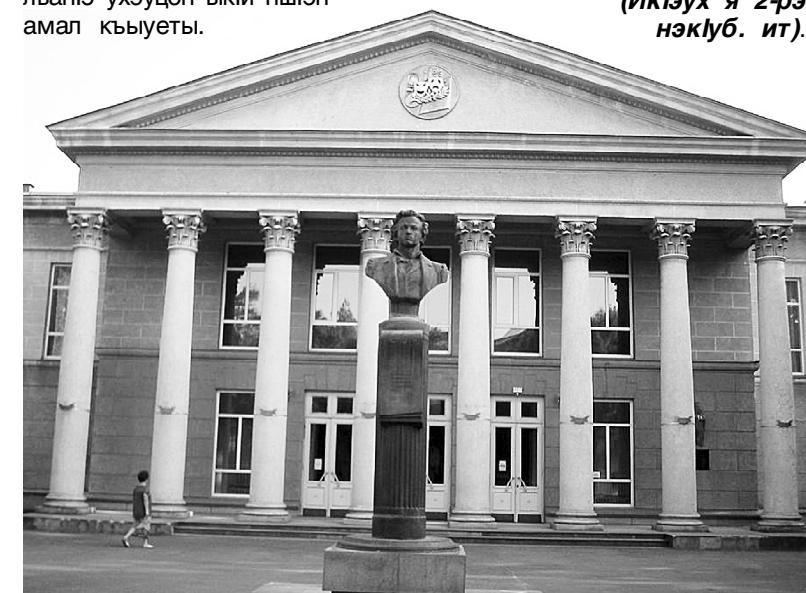
Документым ѕызээрэшыуа-
гъэмкэ, мы мэфэкэ мафэр ана-

А. С. Пушкин ыкчи къэбар шыпкъэр
ли-
тературэ урысыбзэм ильэпсэх-
хэц. Урысыбзэр ООН-м бзэ
шыхьэхъу.

**Исатырэхэр
адыгабзэкэ
мэжъинчых**

Урыс классикхэм япроиз-
веденниехэр адыгабзэкэ зэрээ-
радзэкъыгъэхэр тэшэ, ау ана-
хыбыу зитхыгъэхэр адыгаб-
зэмрагъклугъэр А. С. Пушки-
н ыкчи ары.

**(Икэух
я 2-рэ
нэклуб. ит).**

АДЫГЕИМ ЩЫХЪУРЭ-ЩЫШІЭРЭР

Гуфэбэныгъэ афыря!

Адыгэ Республикаим и Лышхъээ ишшэ-рыльхэр піэлъэ гъэнэфагъэкэ зыгъэцкээрэ Къумпыл Мурат къэралыгъо учреждениеу «Адыгэ республикэ кілэцьыкы Унэм» тыхуасэ щылаагь. Республикаим ипащэ игүусагь АР-м псауныгъэр къэухумэгъэнмкэ иминистрэу Мэрэтыкъо Рустем.

Зянэ-зятэхэр зышхъарымытжь сабыйхэр, щылаагь эм чыпіе кын ригъэуцогъэ нытыкху охтэ гъэнэфагъэкэ зисабыйхэр кілэцьыкы Унэм езытыгъэхэр арых мыш чісхэр. Нэбгыре 40-м ар ательятаагь, джыре уахтэм сабый 25-рэ зытшыагь. Ахэр къэхъугъаклехэм къашгъэжъагьэу ильэси 4-м нэс зыныбжхэр ары. Кілэцьыкы Унэм ийгын пэлхъэрэ ахьщэр республикэ бюджетым къыххэгъ, мы ильэсымкэ ар сомэ миллион 25,1-рэ мэхъу. Кілэлпүхэм, специалист зэфэшхъафхэм мыш юф щашэ, зекімки нэбгыре 67-рэ мэхъу. Медицина ыкы гъэсэнгъэ юфшіэнхэр гъэцкігъэнхэмкэ учреждением лицензие ил.

Ащ иврач шъхъаэу Ирина Логиновам къызэриуагъэмкэ, кілэцьыклоу алыгъхэм ялчагъэ ильэс къэс зэблэхъугъэ мэхъу. Блэкыгъэ ильэсым сабый 21-

мэ унагьо агъотыгь, мы ильэсүм апунуене нэбгыре 13 аштагь. Ильэс 30-м къыкыц унагьохэм аштагъэхэм ашыщшузы сабый нылэп къаратыжыгъэр, охътабэ темышеу аши унагьо ыгъотыжыгъ. Зы ным къыльфыгъэ сабыйхэри алыгъхэм ахэтых, ахэр зекірачыхэрэп, зы унагьом къызэрихъухъагъэхэр яцыкыгъом щегъежъягъэу къафауатэ, шу зэрэлгэгъунхэм анаэ тырагъэты. Куп пэпчь хэт кілэлпүр зэблахъурэп.

Зисабый къэзгъэнгъэ ныхэм ашыщхэр кігъожхху, яльфыгъэхэм къалъагъэзжэхъу бэрэ къыххэки. Ахэм тиштуагъэ зэрядгъэкыщтым тыпыль, сыда пломэ кілэцьыкы Унэм лутхэр

сид фэдизэу дэгъухэм, сабыйхэм ашыщагъэхэм, нытыхэм, унагьом яшултэгъура ягубэбэныгъэрэ зэблахъун альэкыщтэп. Ар тэ дэгъую къыдгарэло. Кілэцьыклоу къытфащэхэрэм ашыщхэм япсауныгъэ зэшыкыуагъэу загъорэ къыххэкли. Ахэм тинаэ льешеу атет, медицинэ къэгэлэлтэгъонхэм ялтытыгъэу япсауныгъэ зыпкь итээцожьгыгъэнм фэш Краснодар, Астрахань тэшх, операциехэр афаших. Нэужым нэмыкы сабыйхэм зыкы атемыкху мэлсэхү. Непэрэ мафэм ехъултэу сэкъатыгъэ зиэ сабий 3 ти, ахэм джыри нэбгыриту къахэхъону ятхылхэр тэгэхъязырых, — къыуагъ врач шъхъаэм.

АР-м и Лышхъээ ишшэ-рыльхэр зыгъэцкээрэ къызщыклоу уахтэм сабый къэхъугъаклехэм ашыщхэр щагум кырашыгъэхэу тефарь, республикэм ипащэ ахэр зэргиэлтэгъуяа, кілэлпүхэм гүшүэгъу афхъуяа. Нэужым кілэлцьыклоу нахъижылохэм адэхь еблэгъагь. Сабыйхэр дахэу, къабзэу фэпагъэх, лупкэу мэгүшүэх. Зыщалытыхъэ ыкы зыщичынхээрэ зыкылтэгъэр, щагу клоццыр зэрифэшьуашу зэтегъэпсихъагъэх, ящыкагъэр зэкэ алэклэл. Врач шъхъаэм къызэрхигъэшыгъэмкэ, кілэлцьыклоу загъэпсэфынм ыкы япсауныгъэ фэш чыпіе зэфэшхъафхэм ащх, агъеджэгүх, яцыкгүх щегъэжъагъэу щы-

иэнагъэм хэгъозэнхэм пыльх. Республикаим ипащэ джегольэ зэфэшхъафхэр шуухафтынэу кілэцьыклоу Унэм фишыгъэх, ар колективими, сабый цыкликхэм льешеу ягопагь, «тхъяуягъэпсэу» къырауяа.

— Учреждением лутхэм япшъялхэр дэгъу дэдэу зэрэгъэцкэхэрэм, сабый цыкликхэр шу зэрэлгэгъэрэ, гүфэбэнигъэ зэрафырэл афшэу тафэрэз. Мы кілэцьыклоу янеушырэ мафэ зыфэдэштэр шьоры зэлтигъыэр, шьоры ашхубалтэгъэрэ. Зянэ-зятэ зимигъэнхэм псууплэхэр ягъэгъотыгъэнхэм тинаэ тет, мы льэныкъомкэ республикэм щызэшотхыгъэр маклэп. Тапэкли а юфшэнэр льыдгъэктотэшт, зытефэрэ постэуми іэпилэгъу тафхэхүшт, — къыуагъ Къумпыл Мурат.

ТХЪАРКЬОХЬО Адам.
Сурэтхэр А. Гусевым тирхийгъэх.

ЛъЭПКЪЫБЭМ ЗЭДЫРЯЙ

(Икіеух).

Урыс усэкошхом итхыгъэхэм язэдзэкынкэ тиадыгэ тхаклохэм юфышо алэжьыгь. Ильэс зэфэшхъафхэм ахэм афэгъэзагъэу юф ашлагь А. Хъаткъом, Т. Кіращэм, М. Джэнчатэм, М. Пэрэныкъом, Д. Кэстанэм, И. Мэшбашэм,

Къ. Жанэм, М. Емыжым, Н. Къуекъом, С. Хъунагом, Хъ. Пэнэшум, мыхэм анэмыкхэм.

Ипшисэхэр осэнчъэх

Пушкинам пшысэхэр кілэцьыклоу алаеп зыкитхыгъэхэр, ежь ыгу къыриорэр ытхыгъ. Ау усаклом ипшисэхэр

еджаклохэм, сабыйхэм, инхэм, льешеу якласэх, джыкынзэсигъэм яджх. Пушкинам бээ дэхэ дэдэкэ ипроизведение зэфэшхъафхэр ыфепагъэх, аш диштэрэ купки афишыгъ. Джары усаклом зыкэцэриор, зыкыгъэлтэлпүрээр. Пушкинам иусэкэ шапхъэкэ, игупшисэ үцүгъе льешкэ зэрдэнау «фэшү» хүн ыльээкыгь — щеч хэлъеп, льепкыбэм зэдьрий, яклас, ялтап!, шэжь ин фырь.

**МАМЫРЫКЬО
Нуриет.**

Ашъхъацхэм ахалъхъагь

Кілэцьыклоу я Дунэе мафэ ахэр зэрээрашхэрэм ишынэгъончъагь республикэм иомбудсмен шъхъаэ ышшхэкэ зышигъэгъозагь. Гъэмэфэ зыгъэпсэфыгъом кілэцьыклоу лагерьхэм зэрашхэрэ юфхъабзэр зэрээхащагъэм кілэцьыклоу ифитынгъэхэр къэухумэгъэнхэмкэ АР-м иуполномоченнэу Александр Ивашинам ыупльэкгүгь.

Мэфэкыр окюфе нэфынэр къэзитырэ пкынхъохэр шыкыкэ зэфэшхъафхэмкэ зэрагъэфедэшьущхэр арагъэлтэгъугь. Пчыхъашхъэпэ шункым ахэр зэрахзлынх фаер агу къагъэкыжыгъигь.

Щынэгъончъэу зэрашхэцтых

Кілэцьыклоу я Дунэе мафэ ахэр зэрээрашхэрэм ишынэгъончъагь республикэм иомбудсмен шъхъаэ ышшхэкэ зышигъэгъозагь. Гъэмэфэ зыгъэпсэфыгъом кілэцьыклоу лагерьхэм зэрашхэрэ юфхъабзэр зэрээхащагъэм кілэцьыклоу ифитынгъэхэр къэухумэгъэнхэмкэ АР-м иуполномоченнэу Александр Ивашинам ыупльэкгүгь.

Дэкыгъом ыпекэ кілэцьыклоу, водительхэри къэралыгъо инспекторхэм зэрауплэкгүгъэхэм, сабыйхэр автобусын зэриххыгъэхэх шыкыкэ ар ялпьыгь.

Омбудсмен шъхъаэр ныбжыкэ цыкликхэм транспортным зыэрэшагъэпсийн фаер агу къыгъэкыжыгъигь, мэфэкымкэ афэгушуагь, дэгъо зыкагъэпсэфынэу афэлтээуагь.

Гъезетэу «Адыгэ макъэм» щилажъэхэрэг гүхэкышх ашыхью фэтхъаусыхэх тиофшігъо Нэхэе Рэмэзанэ ышыпхъо Мусльимэт идунаи зэриххыгъэх фэш ыкы Алахъ закъом джэнэтэр зыфигъэшьоштхэм ашыщ хъунэу фэлъалох.

СОНЕТХЭР

1

Дунаим хэкырэм фэдиз хэхъожьызэ, Къехъурэ лъфигъэмэ лъягъекотэжы. Къячлэй халъхагъэм къымыгъэзэжьзэ, Гүнэ тфэхъугъэмэ, ахэм падзэжы. Джаущтэу гъэпсыгъэ зафэу дунаир, Ареу щымытыгъэмэ боу зэыхъани. Жъы хууль э заклэу тыкъэнэжъини, Жъимэ янепкы тырадзыхъижъини. Дунаим гъашлэр щылэмэ-псымэу, Зи къитехъуагъэп щылэн фэмыеу. Къитфэгъэзагъэу хэхъон хэкъинир, Тыкъэнэ маклэу дгъэмисеу къинир. Гъашлэм имашло тигу щэлэсэжы, Лъфигъэмэ ашьо къыщыкъенэжъы.

2

Гъашлэр макло, гулэу зегъекъэжъы, Зэгъельягъэу къышлор къегъэнэжъы. Зытетыгъэр хэт ар зышлэжъиштыр, Амыдыгъэ шъуаша зыщыгъиштыр. Тыдэ хуульгъэу пюра ныбжыкъэгур, Уидэхагъэу гъашлэм щилэжъагъэр? Сыд емыкъла фыжы узышыгъэр, Нитлум аш фэдизэу альэгъугъэр? Угъоцнену гъашлэм удэхыгъэр, Бгъотрэп иптэксуухъэу ухэтэгъэр. Къячлэй о бгъотыгъэр зэгъэфагъэу Лъфигъэмэ къахэшы къебгъэнагъэр. Милькоу уилэм шаом зыщеушу, Аш сидигъиу пификъо урэгушо.

3

Тигъэм ышшо зэкэблагъэу
Мешло тэпир къетэкъохы.

Икъокылэ къитэджагъэу
Чыгум ышхъэ къеуцохы.
Ом пачыхъэ зышишыгъэу
Къячлэй хэлтыр егъэльягъо,
Инэбзийхэр пчылэ лъыгъэу
Чым хесагъэху къэльягъо.
Мафэр екы агъэпшыгъэу
Хэт иуагы къемыхъагъэу.
Тыгъэм гъогур үүхыгъэу,
Джы ехыжы учыныгъэу.
Гуту хуульгъэ ехыжыгъэр,
Къэлжъыщт неуущи гутъэр.

11

Сапэр згъэустхьоу гъогум ситет
Гугъаплэу сиэр къушхъэм ахэт.
Мылым ышыгу секү сильхъоу,
Аш сишуягъо хэлтэй къышхъоу.
Сызытхъагъэр мылэу гъэччыгъэ,
Сиши пшыгъае напыр екүтэ.
Псэр агощыгъэу тель зэрэхъугъэр
Сишин сымыльэкъэу сэри сэклият.
Шым ыныбэгъумэ сяльдэкъао,
Ари симыкъоу ежь сижхэо.
Сиши мэшчиши ылтэ римычэу,
Сэри ымакъэ нахь сижэвичэу.
Сызэплээкъижы, щылэп гушуягъо,
Шыгуу сывэклурэм сиэрэп ишшуягъэ.

17

Нартым машлор къыхыжъыгъэу
Пшыгъэу иши къепсихъыгъ.
Зыхчыилем лыр тысигъэу,
Адыиф мэшлостхьур ытыгъугъ.
Юшхъемафэ дэжь гъочлэгъим
Машлор ыхьи ридзыхъыгъ.

Щыкъосагъ гъочлэгъим машлор,
Псыр чычлэгъим щигъэллэгъ.
Джырэ нэс ар санэ хуульгъэу
Къаубытыгъэу чым къычлаши.
А нартсанэр джы лэзэгъоу
Цыфхэр ешшош загъэхъужы.
Нартым машлор шуатыгъугъ,
Ежь гум имашло къытыгъугъ.

19

Зимышлэжъэу губжыгъаем
Къячлэй хэлтыр мэлэсэжы.
Псэлэе цыпэу къылэтигъэм
Нэмисыгъэу щэгъупшэжы.
Щысих лыжхъэр зэусэжыхъ.
Къудажэм дэсхэр аумысихъ.
Зым ишшашэ, зым инысэ,
Цыпхим дащэу агъэмисэх.
Зи сымылоу сажедало
Зэбгэфэнхэу сиэр маклэп.
Хымэ лъфигъэр гъэсэгъуаеп
Ау уильфигъэ гъэсэгъошлон.
Лъфигъэу сиэрхэр лункыбзээ
Сиупэ тельных сывкъэбзэхъ.

22

Ер зыэ ильям е уимыгъашэу,
Ашкэ амалыр ымыгъэфедэу,
Хэти ылъэклэе икьюо ешшашэу,
Маклэ къэнагъэр ар ыгъэфедэу.
Аш фэдэ цыфхим огур зэхешэ,
Гүнэ имылэу чыгум ешшашэ.
Ежми ымышлэу уасэу илэштыр,
Игъомэ тэры зыгъэлэпшэштыр.
Губгэ къэлжъагъэр ильюм къыхэкъы,
Дэхагъэу хэлтыр ежь зыдешэжъы.
Тхавам тысигъэп ем зыщицтэл
Ари уцижъэу тэ къытщэхъужы.

ГҮҮКІЭЛІ Нурбый

Джа бжыдэгъялпэм ымэ нахь гохьэу,
Къытщегъэхъужы къэгъялпэм нахьэу.

36

Сиклэлэгъум сиуабэ дашлэу
Сыздэклоштыри сымышлэу,
Синасып чыжэ къысщыхъоу
Гъогу ситехъэ гузэжъошоу.
Иамал шым къызэрихъэу
Лъэхъоу мачъэ жым зэрихъэу,
Ау сэ жажъэу ар къысщехъу
Хэзгэхъонэу сео лъэхъум.
Уахтэр макло сфермыгъэхъоу
Сыздэклоштыр къызэдэмыхъоу,
Джы пшыгъяау сиқъекълохъы.
Бзыум фэдэу шыр къэчъэжъы.
Ари жажъэу сэ къысщехъу,
Хэзгэхъонэу сео лъэхъум.

40

Гъогу зэхэкъым ситехъагъэу,
Сегупшице сиудэклошты.
Сиклэлэгъур сиғу къэлжъэу,
Сежэ пшишсэм къысилошты.
Бэ сэ гъогу къахэсхъгъэр,
Зэфэшхъяафэу къэсклихъагъэр.
Маклэп къинэу ашысхъугъэр
Сэгъотыфэ узтетыгъэр.
Гүнэ илэп а шулэгъум
Екүрэ гъогур хэзыхыгъэр.
Сешэ хэти аш техъагъэм
Фэухыгъэп гъогур игъом.
Ышэ пэтээ цыфыр гугъэу,
Тет а гъогум зэрэшьшыгъэу.

(Къызыкъэлжыкъорэр
я 3-рэ н. ит.)

Таужкыкэ къикырэ ныбжыкъемэ
ицыхъе атель усаклом,
ахэр ари лъэпкынм къочлэ пытэу
къыкъеуцоштхэр, ахэр ари
зыщыгъутыхъеу игугъэ-гупшы-
сэхэр зэрихъылээр.

Лъэпкы пстэуми абзэ ашдо-
дах, ашлолэшлы, нэмийкыбзэмэ
атеклэу къахэжъыукиу къыш-
хъу, ари къызерауухъумэштым
яакыли акуячы зыдэрагъал-
хээзэ, яшьыпкъэу фэлажъях.
Хүсени ежь ыбзэ егъельялэ,
шульэльюу фырилэр гъунэнчъеу
щыт:

... Ошхи бзэрбазэу
гъэтхэ юшьашъэм!
Игушло нэфы сидэу уфэд!
Псалъэ къерэши
адыгэ пшьашъэм,
Сшошиб: зэхэсхырэр
насып орэд.

«Сыбзэ дышьэу сиадыгабз»

Лъэпкы шэжъыр къызхэшыр-
эу усэхэр тхыльым мымаклэу
къыдэхъагъэх. Лъэшэгъуу жъа-
лымхэм ямыжъо шъхъал лъэп-
кынм къышхъамысахъеу щы-
хъушшагъ адигэ шъольырим.
Бжыгъэ шуцлэу къыттарина-
гъэр егъашлэм хэмийкокъ-
жынену къытенааг чыгушхъэм
(«Сильэпк», «Сичыгу»).

«Къонхъ зепхуалпэу» щы-
тыгъэ адигэ чыгужыр лъэп-
кынм ильэплагъ, ильэпшэшт,
къэлжошт мафэм ипчэе зэ-
фишиштэп, зыгу шуцгъэ щэхуу
имылхэм афызэхъыгъэ зэп-
тышт. Тинахыжъ юшхъу ти-
шхъафитнгъэ къытфэзийхъу-
мажъэхэр тщымыгъупшхэу та-
рыгушох, ахэр тигъоззэриллэх-
хэу, щысэ атетхызэ, къытфы-

щанагъэр зэрэдгээпшэштым
тыдэлжъэн фэе («Бэ пшэчы-
гъэр, адигэ чыгужыгъэр»).

Лъэпкы шуашэр ильял уса-
ком, нэмийк шошо пстэуми
къахэшшэ, зыщызильээрэд къы-
шэшьашшоу гохъэу, нэр пэли-
хъу дахху шыгъэ. Лъэпкыр
зыульэгъеми япшышо нэсэ-
жъэу, агу риҳэу зыщалъагъ.
Непэ адигэ шъольырим щы-
рэхъат, тиогу, титыгъи, тичы-
гүи къытфэнэгушлоу, тикъу-
шхъэхэм «Мардж» гүшүлээр
ащызэхахырэп. Ау, лъэпкынм
гумэкъигьо къызыфыкъохыкъе,
а зы къочлэшшу ылт къыгъе-
ущэу, къыщызкъэблэ лъэпкы
шлэж машлор...

... Хуурышьо тыргъоу
адыгэ палор хыорэу улъэу
Адигэ гъашлэм
къыхэсихъажы
тиуплээкъужъэу...

«Адигэ палор»

Пачыхъэм идумэтхэм лъэп-
кынм зыщызэбгыратэкъугъэ
лъэхъэнэ мигъом чыгужыр
къынагъэхэм джэнкъо машлор
хэль тэпхэм япшэхээ агъэ-
къосагъэп. Лъэпкы гупсэм щы-

хэу Косовэ къыращыжыгъэ
адыгэхэм афетхы усаклом:

... Шыкъетысылэжъ
шьори, тикъошхэр,
Шызуифэлэгъэ фабэм
зежкугъэу.
«Фэсыжыпчи, сильэпкъэль
гупсэхэр»

Къэзыхъэзэжыгъэ адигэхэм
апае агъэпсигъэ апэрэ къуа-
джэу Мэфхъаблэ непэ щы-
псэхъэрэд афэгушо усаклом,
мамыр щылаклэр ягунэсэу, зэ-
гүрүүжхъэу зэрэзэдэпсэхъ-
рэд къырелотыкы иусэу «Спсэ
щыщ къуаджэу си Мэфхъабл».

Нымрэ тымрэ афэгэхъы-
гъэе иусэхэм тхыльым чылпэ
щагъотыгъ. Щылэнгъэ къини-
гъуаеу зыхэтигъэхэм акуячэ
къызэрихъэу ебнэхээз, яка-
лэхэр амьгээнэтуцэхэу зэ-
рапштхэм акуячэ, ныты шу-
льэгъуу, япсуныгъи ашхъа-
мисыхъэхэу апагъохъ. Зэкэ-
ми анах щыфышхуу, акылы-
шохуу, гээсагъэхъу, анах кло-
чэшхохуу, насыпшохуу хүн-
хэм щыгугъхуу чэши мафи
Тхъэм ельэхъэзэ ящылэнгъэ
къахъыгъ. Ау нытыхъэр зэрэ-

фэхэе заклэу щылэнгъэм щы-
хъоу къызэрэхэхъэр маклэ.

Насыпэу ябын щамыгъотыгъэм
зэрэдэхэхъых, къин арагъэ-
лэгъуу: зыр мыдэло бзаджэу,
адрэшьуаклоу, яшанэрэд ты-
гыуаклоу мэххуу. Арэущтэу щы-
лэнгъэжъэр жъалыим къызэр-
пэгъокыгъэм мыйзэфэнгъэу
хэлъыр, мыйрэзэнгъэу агу
изыжыкъырэд къызхэхъыгъэр,
зилажъэр къафэмыгъотэу акэ-
хэхъырэд маклэп («Ным ихъэ-
заб»).

Ныбжыкъитум азыфагу къи-
тэдэжэрэ шулэгъум фэгъэхъы-
гъэе усэхэу хүсени ютыхъэр
маклэп. Ар къыбуруйону щыт.
Зы ус нэмиймэ аш фэгъэхъы-
гъэе зымитхыгъэ усаклуу тшошы.
Арэ щитми, мы темэр жыы
мыхъурэм ашыц, икью ыкыи
уильтэрээу къыриотыкыгъэу,
аш нахь дэгъоу нэмийк горэ-
ми къыгъэлэгъошунэп тшо-
шими, етланы къыкъохых экло-
лэкъэ-еплъыкъэ гээшгэхъонхэр
къэзыхъотыхъэрэр, мы темэр
дахэу къызэузыхъэрэр. Шу-
лэгъум арэу зыгу къыщы-
уущыгъэм, ар зыгъэгу дэммы-
фэхъырэм зэрэдунае ие шылп-

къэм фэдэу къыщхъу. Аш фэ-
дэ гузэхэшэ ин хэти имыла-
гъэ, зэхимышлэгъэу къышо-
шы. Ари аперэ шулэгъум зэр-
эхъу хабзэр, джащ фэдэ къя-
чэхъ аш:

... Сцэ джа зэгорэу
къеорэлжъы,
Жым элпымызз
сыкъипфэссын...
... Сишилэгъушоу
о уунаеу
Пфэссыухъумагъэм
урызгъэшшошт...

«Блэкыгъэ уахтэм къерэ-
гъээжъи»

Усаклом илирическэ герой
ишулэгъум джэуапынчъэу,
пкээнчъэу мэххуу, игугъэшхъэр
зэрэхъытгъэ пшыашхъэм игу-
пшысэхъэр нэмийк. Шулэгъум
къабзээ пагъохыгъэр зэхиш-
шыгъэшшэ, къалэм ишулэгъум
ицхыгъэшшэ къодьеу къэнагъ.
Уахтэ тешлагъэм, ишулэгъум
щыгъуушшэрэп, къыришлэгъэмки
ыгъэмисэрэп, чылпэ къин лу-
къэмэ, ылпэ фитынэу хязыр

СОНЕТХЭР

41

Сябгъэлгээу сыгүи, сыпси,
Еу осхыщтым сегупшысэ.
Сэшэ щэкэ сыгэпскыгъэп,
Мэлэичеу сыкъехуугъэп.
А хьадрыхэу зыфэптуагъэм
Нахь чыжкалоу сэ сыклошт.
Ппсэ джащыгъум уеэжкыгъэу,
Уасэу сиэр къэпшэлжышт.
Макъи-льякъи сымыгъэоу
Сыдекъинэу къюсэо.
Ахэр созэ, синэкъуакъоу,
Сыкъинагъ унэм сизакъоу.
Сэри зэкэ сышгъупшагъэу,
Сыкъипльеху сечъэжкагъэу.

43

Гъашэм зэхэтыкъэр иеджаплэу
Изэфэдэу фаер щыргъаджэ.
Игухэк-гупшысэ къихэмыхкъэу
Пстэуми зыщаагъас а еджаплэ.
Мафэ къэс нэкльбъор нэпэмыхкъэу
Клэджыкъыж сатыри хэмьтижкъэу,
Кыны зэбгъэшэнэир аш итхылкъэ.
Гъашэм зэ ышлаагъэр ымышлэжкъэу.
Гъашэгъоны, гъашэлр къэл фэко,
Тиеджэгъу ильэсхэр зэкльэлклох.
Ушэтэныр зыми фэмьтижкъэу,
Тегъэпсэу ренэу тыкъинэжкъэу.
Сиеджэгъу зымафэ хэсинаагъэп,
Ау шэнэгъэм ычэ синэсыгъэп.

46

Зыопльыхэ угумэкъэу
Унэппэгъу зи хэмыхкъэу.
Зыгъесакъ ренэу къэоло,
Бзэджэшлаклор хьоу оло.

Кынним тауштэу ухэкъышта
Узи бзаджи хэльых гъашэм.
Уахтэр хэти зэхимышлэу
Ичлэнагъэ хэт къымышлэу.
Гугъэ лъагэр къирахъаклэу
Бэ ныбджэгъоу сшокодыгъэр.
Сэ сильтшэ фэгумэкъэу
О зыр ары къисфенагъэр.
Псэм сэц пае ушхъасыгъэр,
Сысакъыныр сэри сшагъэр.

47

Гъогурыкъор унэм къихъэу
Ильы пстэури римыхынэу,
Силэр зэкэ згъэблыгъэу
Бэрэ мэхъу гъогу сыйтехъэу.
Ау фээзгадэу сэ сильтшэ
Зидэхсъыщтыри сымышлэу,
Уитыгъун хэти ылъеклэу
О зызакъор силь гухэкъэу.
Гум пытаплэу щыфэсшыгъэм
Уильы пэтээ сигу къыпфэгъу.
Ащ фэдизэу згъэптигъэм
Узыгъын имыльэу сщэху.
Джырэ нэс амал къэхъугъэр,
Узыгъыщтыр къагъотыгъэр.

54

Гупсэ пстэуми сафэхъунэу,
Сыкъизэхъум Гупсэ сфаусыгъ.
Угу тысыплэ щыгъотынэу,
Кыльыкъуат садэжь blaгъэу.
Сэшэ, шьэфэу итыхъагъэу,
Маклэп угу щипшыхъагъэр.
Гу а пстэуми къысламытэу,
Къескхъаных сышмытэу.

Ягухэлхэр ахэм зээгъэшлэн,
О уикласэр шэни зыфэсшын.
Уахэдэнэу игоу къызыннасрэм,
Сигопэшт, сэ ахэм сизахэпхрэм.
Сыольеу, Гупсэр угу къигъан!
Адрэхэм сэ хъугъэр язгъэшлэн.

57

Зэхэхсъыгъэ, къеххурэм ельтигъэу
Жъуаъохэр ошьогум щыкленэжкъхэу.
Зидунай зыхъожырэмэ япчагъэу,
Жъуаъохэр а огум къефхэхъжкъхэу.
Жъуаъохэр тигъашлэмэ япхыгъэу
Ошнуу, огнуу, чыны къытагъашэ.
Хым техъэгъэ къухъэр мыгъощагъэу
Зэклужыщт нэпкъыр къыргэгъашэ.
А зэпстэури сшошты агъэхъугъэу
Сащыгъуо жъуаъомэ салъэплэ.
Чэши мафи лэплигъу къысфэхъуоу
О униту мыкъуасэу сэ къысфаблэ.
А униту сильтшэ щыщи хуугъэ,
Сищыклагъа жъуаъомэ яшугаагъэ.

64

Мэфэ закъоклэ о уаужы
Сыкъинэжбы сшоигъуагъ.
О дунаир зэрэхъожъэу
Кын сльэгъунэу сиғэгъя.
Сигу икъины сыхэмыхкъэу
Нэпсэу ехрэм зырыстхъаклэу.
Пфаложыщтыр дэй дэгүүи
Зэхэхсъыжы сшоигъуагъ.
Гъашэлэ псаур икъихъагъэу
Джащыгъум усэ сиусыщт.
Зэпчыгъо фэмыхъугъэу
О уигъашэ лъыкъотэшт.
Ухэмийзэу гъашэм ухэтишт,
Сихъадэгъу сэри пынкэшт.

ГҮҮКІЭЛІ Нурбый

82

Шыэреп арэу зыкіхъугъэр:
Тыдэ сыклоу сыкъекложьми,
Гум ымыштэу сизыкътигъэр
Сигу укъекимэ, мэлэсэжбы.
Мэхъу къуаджэм синэсигъэу
Кынним сыйги зэльиштагъэу,
Пшэр ошьогум зэриштэжкъэу
Сигу укъекимэ бгээлэсэжкъэу.
Хым сыйутэу гукъекъижьмэ
Хылг щыугъэр къячъехъжьы.
Сигупшысэ щыщ ухувжьмэ
Хым иорхэр мэлэсэжьы.
Ахэм шыыпкъэр къысагъашэ!
Шыффэу щыщ ухувг сильтшэ.

33

Гъашэм имэстапэ гъэчаныгъэу
Тынэгушшо лъягъохэр щыхещы.
Хэти ижыкъашэ анах лъэшми
Шэмэджыпэм ышхъэ пырехъэхы.
Тыгъэм зигъэлэшэу огум ехъэ
Мафэ къэси а зы юфыр щехъы.
Тиблэкыгъэ сакъэу елээжкъыш
Игүнэнчэе пальэ фегъээжкъы.
Хым иорхэр сэшэ лъйтэгъуаех,
Мафэ къэсми огум зызэблхъу.
Ау мэкъамэу хэтир зэпымьюу
Зы оредыр къёло зэблимыхъу.
Уасэ фэшэ о непэ къылфашлэгъэм,
Зэклэри ыуас джа къэбгъешлэгъэм.

Мы темэм фэгъехыгъэх
Усэхэу «Кыысау, Адыиф»,
«Шыхъэз», «Сэтэнай», «Гум
уытгъупшэрэп», «Шульэгъу
мыгъо», «Шхъуххэе бзэгум
игуау», нэмыкхэри.

Щыэнэгъэм щылаклэр зэхъу,
къины зыщихъурэ лъэхъаным
зэкэми акыб къызыгъазэкэ,
зыланэ къыпфэ
зыщэирэр, къыбгоуцорэр ныбдже
шылыкъэр ары. Аш фэд
дэм уицыхъе тэбгээлты хуущт,
гүфэбэнэгъэ зыхэл гүшүлэхэм
упэгъокын фае: «Сэлам!
Сэлам, шьеогъуяж халэлты». Зыгу шу къыпфиль ныбдже
захфэм фэгъехыгъ мы усэр,
ау ныбджехъухэр зэкэ зэфэдэ
заклэхэп ныла? Жъалымыгъэ
цыфыгъэнчэ зекуаклэр
къыбдэзэзыхъан зылэкъишт
ныбджехъу нэпцихъери щылэх.

Щыэнэгъэ хыльзэм ильэхъе
зэфэшхъахфэм тиахыл
благъэхъу, тиныхджехъухэр, ти
юфшэгъушлухъу чытэнаагъэхэр
маклэп, нэпсэу афедгэхъигъэ
ри тшүабэп. Ахэтигъэх ахэм
зыгу зэхуутигъэу къытпэгъокын
щызэутэких.
Хъурмэ Хүусени тэубитэгъэ-
птыгъэхъу хэльэу, шошхъу-
нагъи фырилэу ишошлхэр къы-
гэлэхъуагъаг:

... **Джыри зы цыиф
сэ чысынагъ,**
**Зэрэштыгъэу
ежыр къэнагъ,**
**Икъумалыгъэу
къыспигъохыгъэм**

**Сэ сибу риуки,
сигъэфхэгъигъ...**

**... Джы зэрэшльэкъэу
сыкуо сшоигъу:**

**«Тхъэм къылфегъэгъу,
гумэхэ мыгъу!»**

«Сыкуо сшоигъу»

Мы усэр сатырий нылэп зэ-
рэхъурэр, ау гупшысэу хиль-
хагъэм имэхъанэкэ поэмэ
псай хуун ылъекъишт.

Цыфым щылэгъэм пшъэ-
рэйлэу Ѣырилэп зы гүшүлэхъа-
кылтохъыгъуай, гурьогъуаеу
щыт, лъэнэхъо зэфэшхъафы-
бэ къызэлхъуаути. Цыф лъу-
хэмэ аш фэгъехыгъуяу яшошл-
хэр къыралонлэнх дэшхъа-
хагъэр, зэфэхъысъж зэф-
майдэхъэри Ѣызэутэких.

Хъурмэ Хүусени тэубитэгъэ-
птыгъэхъу хэльэу, шошхъу-
нагъи фырилэу ишошлхэр къы-
гэлэхъуагъаг:

**... Ушылэнхм къеклы,
цыифхэр, узэфнэир,**

**Гоу бгъэм дэлъир
нэмыхк цыифым**

Фэнэфнэир.

**Ушылэнхм къеклы,
цыифхэр, убэнэнхир,**

Кын тпышхъильми,

тапэ едгэхъу зэлптийнир.

«Ушылэнхир»

Мы гүшүлэхъи къаушыхъаты
зэлпэ гупсэ ильялп, игукъэхъыж
ишошлхэр зэкэ аш епхыгъэх.

аш ыуж укъимынэу, уготэу
удэхон зэрэфаер, емызэгъы-
ны щылэнэгъэм зередэо зэ-
птыгъэр.

Хүусенэ щылэнэгъэм мызэ-
фэнгъэу, зэфэмьдэнэгъэу хи-
лъягъохэрэм, зэкэ къыздэхъу-
рэ шэлхъэдажашлэхъу, шэлхъэ-
дажъэхъэр зезыхъэхъэрэм яз-
клоклэ-псэуклэ мытэрэхъэм аф-
гъэхъигъэ усэхэри илэх. Клычэ
зилэр клочлажэм шьхъашт, зэ-
рэфаеу дэзекло, зэрихъон, яз-
хъэпшылэн, ичыгүи ишхъа-
фитныгъи тырихынх эльэкты,
хабзи аш фэдэм фатхыгъэп,
шошхъор къыдэхъуаш, илахэп
нэхъой:

**... Ыгу къэлэх
техъанышь,**

**Лъэгчэлэх
чигошт.**

Мысагъэр пилхъанышь,

Ежь зафэу ылошт.

... О, гъашэр, зэфагъэм

Сыдэу улчыжь?

Тхъэм

шоу зым хильхъагъэр

Адрэм шуухечыжь.

«Нахь лъэшым джар итэ-
хъагъу»

Ежь, усаклор, иньбжыкылэ-

хъум къышгэхъягъэу хэт сид

ыуагъэми, ыкыбкэ агъэмь-

сэу къыхэгъэгъэми, игъогу тэ-

кырэп, шыыпкъэм, зэфагъэм,

цыфыгъэм язехъакл, ябэнакл:

... Ау хэти

занкэу еслон слээкъишт:

«Мыльку къыссыкыгъэзэми,

сэ сицыфыгъигъ!»

«Сэ сицыфыгъэгъу яслон

слээкъишт»

Усаклор къышгэхъягъэ ичы-

лэе гупсэ ильялп, игукъэхъыж

ишошлхэр зэкэ аш епхыгъэх.

Ичилэ гүнэ речъэкъэр пы-
хъори, имэш шхъантэи, нэм
фэмыгъэрэе губгъохэм къа-
щыкъырэ лэжгъигъэ бэгъуагъэу
жы маклэх ыгъеулэхъэрэ, икъушхъэхъэри,
гум хуунээштэри, ишлэхъохъэри,
гум зилэ огу шхъантэи щы-
зэрихъэрэ жы къэбээ лэшлуу

♦ ДУНЭЕ ФЕСТИВАЛЬ-ЗЭНЭКЬОКЬОУ «АДЫГЕИМ ИЖЬОГЬОЖЬЫЕХЭР»

Сэндаущхэм язэлуклап!

**Дунэе фестиваль-зэнэкъоу «Адыгейм ижьогъожьыехэр» ябгъонэрэу
Мыекъуапэ щыкъуагъ. Урысыем
ишъолъирхэм, Тыркуем, Вьетнам,
Казахстан, Германием, Молдовэм,
Румынием, Кыыблэ Осетием, нэмыххэм
къарыкъыгъэхэр хэлэжьагъэх.**

Адыгэ Республика и Лышьхэе ишъэрьильхэр зыгъецкээрэ Күумпил Мурат «Адыгейм ижьогъожьыехэр» зыфиорэ фестиваль-зэнэкъоу ясэндаущхэм кынызыгъэльяа хээрээ шүфэс тхыльэу къафигъэхьыгъэм кынчло Урысыем культурэм зыкъынгъээлтэгъэнымкэ къэралыгъюм унашьоу щаштагъэм хэхьэрэ шофтхабзэу фестиваль зэрэштийр. Урысыемэр Адыгейимрэ культурэмкэ я министерствэхэм, республикан льэпкэ культурэмкэ и Гупчэ зэхажэгъэ зэнэкъоу имхане хэпшыкъиэу зыкынэтийгъ.

Жюриим хэтигъэх дунаим щыцэрьо артистэу, Урысыем инароднэ артистэу Б. Кирковыр, ЮНЕСКО-м икпухэм ыкынтуулчэхэм яфедерации иллыклоу Е. Урсу, Адыгейм инароднэ артистэу А. Нэнэжъыр, Адыгейм исурэтшхэм я Союз ихтхаматэу Р. Хъуажъыр, нэмыххэри. Жюриим пэцшнагыгъэ дызезыхаагъэр Урысыемэр Адыгейимрэ культурэмкэ язаслуженнэ шофтшэу Лышхуукэ Андзаур ары.

Зэхэшэктэ купым ипащэу, Урысыем, Адыгейм, Ингушетиим культурэмкэ язаслуженнэ шофтшэу Шыэуапцэкъо Аминэт фестивалым изэфхыхысыж эзүүкэ кызызэршчиагъяа, жюриим, зэхэшэктэ купым лъэшэу афэраз. Искусствэм зэфишгээгэ кэлэццыкъуухэмрэ ныбжыкъиэхэмрэ язэпхынагъэхэр щыненгъэм щэптийтэх.

Адыгэ Республика и миминистрэу Аульэ Юрэ фес-

тичаль-зэнэкъоу гъэхъагъэ щызышыгъэхэм къафэгушуагъ. Тэххутэмийкэ районымкэ пэсэуплэу Инэм икъешьокко ансамблэу «Пламя» зыфиорэм шуухафтын шхъяаэу Гран-прир фагъэшьоагъ. Купым ихудожественне пашэр Шъажый Светлан, къэшшуюаклохэм юф адэзышэрээр Хъокло Русъян.

Германием къикыгъэ орэдьиоу Джэнчэтэ Джэнэт, Тыркуем щыщ еджаклохэм, купэу «Ошъадэм», фешхъяфхэм тагъэгушуагъ, фестивалым фэгъэхьыгъэ тхыгъэхэр джыри къихэтыутыщых.

Сурхтхэр фестивалым фэгъэхьыгъэх.

Зэхэзыщагъэр
ыкын кызыдзыгъэхъирэ:
Адыгэ Республика и
кэлэпкэ Ioфхэмкэ, Iэкыыб
къэралхэм ашыпсэурэ тильэп-
къэгъухэм адырьиэ зэпхынагъэхэмкэ
ыкын къэбар жууцэхъэм иамалхэмкэ и Комитет
Адресир: ур. Крестянскэр, 236

Редакциер
зыдэшыиэр:
385000,
къ. Мыекъуапэ,
ур. Первомайскэр,
197.

Телефонхэр:
приемнэр:
52-16-79,
редактор шхъяаэм
игуадзэ:
52-49-44,
пшъэдэхъирэ:
зыхырэ
секретары:
52-16-77.

E-mail:
adygvoice@mail.ru

Зыщаушыхытыгъэр:
Урысыем Федерацием хэутын Ioфхэмкэ, телерадиокъетынхэмкэ ыкын зэллыгъиэсийкэ амалхэмкэ и Министерствэ и Темир-Кавказ чыпэ гъэйоршил, зэраушыхытыгъэ номерыр ПИ №ТУ23-00916

Зыщыхаутырэр
ООО-у
«Полиграф-ЮГ»,
385000,
къ. Мыекъуапэ,
ур. Пионерскэр,
268

Зэхэшэктэ
пчагъэр
4023
Индексхэр
52161
52162
Зак. 1004

Хэутынным
узынгъиэхъену
щыйт уахътэр
Сыхъатыр
18.00
Зыщыхаутырэр
уахътэр
Сыхъатыр
18.00

Редактор
шхъяаэм
Дэрбэ Т. И.

Редактор шхъяаэм
игуадзэр
Мэшлэхъо С. А.

Пшъэдэхъирэ:
зыхырэ секретары
Гъогъо
З. Х.

♦ САМБО. УРЫСЫЕМ ИЗЭНЭКЬОКЬУ

Нарт шъаохэм тафэгушо

**Телефонкэ къатыгъ. Урысыем
самбэмкэ изэнэкъоу Казань щыкъуагъ. Ильэс 14-м
зынбжь къемыхуугъэхэр зэлуклэгъухэм
ахэлэжьагъэх. Адыгэ Республика и бэнаклохэм
дышье медальхэр къыдахыгъэх.**

Хэгъэгум икэлэеджэкло 500 фэдиз Татарстан икъэлэ шъяаэ щызэлуклаа. Адыгэ Республика и самбэмкэ иеджапэ зынчыгъасэхэр Къакъуй Анзор ыкын Жакиэмийкэ Темиркъан къахэштигъэх.

Килограмм 46-м нэс къэзынчыхэрэм якуп Къакъуй Анзор дышье медальхэр къыщыдихыгъ. Пшыкъуйхаблэ щыщ клалэр тренерэу Гъомлэшк Алый егъасэ. Жакиэмийкэ Темиркъан, кг 54-

ре, дышье медальхэр къыфагъэшоагъ. Мыекъуапэ щеджэрэ кэлэеджакло тренерэу Къакъурынэ Дамир самбэмкэ егъасэ.

Къэбар гушуагъор «Адыгэ ма-къэм» къыщыхэтиутынэу дгэхъа-зыргыгъэу тинарт шъаохэу дышье медальхэр къыдээхыгъэхэм, тренерхэм гъээзтымкэ афэгушохэ ашоимгъоу къытэлэгъэхэм тагъэгушуагъ.

— Урысыер къэралыгъошу, — къытиуагъ Адыгэ Республика

самбэмкэ иеджапэ ипащэу, спортымкэ дунэе класс зиэ мастерэу Делэкъо Адамэ. — Тикэлэеджаклохэм зэнэкъоу дышье медальхэр къызэршэцахыгъэхэм фэш янэ-ятэхэм, кэлэеъгаджэхэм «тхъашуагъэпсэу» гъэзетымкэ яслюжынэу сифай.

— Тэ Мыекъуапэ тыщэпсэуми, тызыщаплугъэ къуаджэм дэсхэм ягъэхъаагъэхэм тащыгуаз, — къытиуагъ Урысыер, Адыгэ им искусствэхэмкэ язаслуженнэ шофтшэхшоу, Камернэ музыкальнэ театрэу А. Хъанэхъум ыцэ зыхырэм ихудожественне пашэр Сулеймэн Юнысрэ Къалмыкын изаслуженнэ артистэу Адыгэ им искусствэхэмкэ изаслуженнэ шофтшэхшоу, республикам и Лъэпкэ театрэу И. Цэим ыцэ зыхырэм ире-

жиссерэу Хъакъуй Аслынэрэ. — Адыгэ им ибэнэктэ цээрэхэм ашыщ хуунэу Анзор фэтээ.

— Жакиэмийкэ Темиркъан зереджэрэм даклоу, спортым зэрэхэшагъэм тыщыгуаз, — къытиуагъ Адыгэ Республика и изаслуженнэ журналистэу, Къунчыкъохаблэ щыщхэу Мыекъуапэ щыпсэухэрэм я Адыгэ Хасэ ихтхаматэу Къэзэнэ Юсыф. — Темиркъан ятэу Вячеслав тичилэ щыщ. Къунчыкъохаблэ, Адыгэ Республика щытхур къафээхыхэрэм тагъэгушо. Тибэнаклохэр республикам къызыкъохыхэкэ талуклэшт, ящытхуу тютэшт.

Шыопсэу, тинарт шъаохэу дышье медальхэр къытгээхыгъэхэр! Мыекъопэ бэнэпэ еджапэ мэлъапсэу ѿшыгъээр жуугъэптийээ игъэхъаагъэхэм ахэжъугъэхъонэу шууфэтээ.

Нэклубгъор зыгъэхъазырыгъэр ЕМТЫЛЪ Нурбый.